Županijsko izvješće: Zagrebačka županija

Godina provedbe: 2024

Broj održanih sastanaka: 2
Broj usvojenih programa: 0

Provedeni programi

Program izvanbolničkog liječenja ovisnosti:
-aktivnost je usmjerena na izvanbolničko liječenje ovisnosti kroz redoviti rad 6 savjetovališta u 6 gradova na području Zagrebačke županije (Zaprešić, Samobor, Jastrebarsko, Velika Gorica, Dugo Selo, Vrbovec), na provođenje stručno-medicinskih postupaka ili postupaka odvikavanja od droge ili druge ovisnosti, te mjera obveznog liječenja od ovisnosti po nalogu suda, ODO i Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područnih ureda na području Zagrebačke županije. Izvanbolničko liječenje bolesti ovisnost se provodi kroz redoviti ambulantni tretman oboljelih osoba s područja Zagrebačke županije, kako bi postigli stabilno stanje, te sukladno kapacitetima ostvarili mogućnost zaposlenja i uredno funkcioniranje u krugu svoje obitelji i zajednice.
-Glavni cilj je pružanje kontinuirane skrbi osobama oboljelima od bolesti ovisnosti na razini primarne zdravstvene zaštite u suradnji s liječnicima obiteljske medicine, sudovima, ODO i Hrvatski zavodom za socijalni rad, Područnim uredima na području Zagrebačke županije.
-Specifični cilj je skretanje pažnje na važnost problematike, edukacija zajednice o postojećim bolestima ovisnosti prema važećoj medicinskoj klasifikaciji te pravovremeni rad s osobama u riziku kako do razvoja bolesti ne bi došlo. Aktivnosti su vezane uz redoviti individualni rad, grupni socioterapijski rad kroz klubove liječenih osoba oboljelih od bolest ovisnosti o alkoholu (KLA), te obilježavanje dana podizanja svjesnosti o problemima vezanim uz tematiku (mjesec borbe protiv ovisnosti, Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga).
REALIZACIJA PROGRAMA/AKTIVNOSTI :
-U izvještajnom razdoblju od 1.1. do 31.12.2024. obrađena je 115 osoba s postavljenom dijagnozom bolesti iz spektra bolesti ovisnosti (od toga je 54 osobe s dijagnozom bolesti ovisnosti o opijatima) te provedeno 53 mjere obveznog liječenja od ovisnosti pri čemu je provedeno 1196 postupaka (prvi i kontrolni psihijatrijski pregled, individualni savjetovališni tretman ovisnika i članova obitelji, rad na modifikaciji ponašanja, psihološka testiranja, testiranje urina na prisutnost PAS, konzultacije s djelatnicima u zdravstvu, izvješća sudovima, ODO i Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područni uredi na području Zagrebačke županije, ispunjavanje i unošenje u sustav Pompidou upitnika. Održana su 37 susreta grupne socioterapije ovisnika (KLA – klubovi liječenih ovisnika o alkoholu).
-Obilježen je 1.4. Svjetski dan borbe protiv alkoholizma i Dan klubova liječenih alkoholičara Hrvatske https://www.zzjz-zz.hr/svjetski-dan-borbe-protiv-alkoholizma-2024/
-Obilježen je Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama provođenjem predavanja psihologinje Službe prof. Miljenke Plečko, na temu Mentalno zdravlje i ovisnost, u Samoboru u sklopu manifestacije Građanski utorak, pri čemu su posjetiteljima podijeljeni i prigodni psihoedukativni letci. Također, povodom navedenog datuma objavljen je i prigodan članak na internetskim stranicama Zavoda. https://www.zzjz-zz.hr/medunarodni-dan-borbe-protiv-zlouporabe-droga-i-nezakonitog-prometa-drogama-2024/
-Povodom Europskog tjedna sporta koji se obilježava 23. – 30. rujna 2024. u suradnji s karate klubom Mladost Ivanić-Grad pod motom #BeActive, oko tridesetak sportaša osnovnoškolske dobi je 21. rujna 2024. godine demonstriralo ovu sportsku vještinu s ciljem poticanja sugrađana i vršnjaka na aktivno bavljenje sportom. Između ostalih istaknutih benefita redovite, organizirane i vođene tjelesne aktivnosti, stavljen je naglasak na to koliko je ona također važan zaštitni čimbeniku u prevenciji razvoja bolesti ovisnosti kod mladih koji uključivanjem u sportske klubove vođene iskusnim trenerima kvalitetno provode svoje slobodno vrijeme te jačaju i fizičko i mentalno zdravlje, čime se smanjuje izloženost rizicima svijeta droga. Podijeljeni su edukativni i promotivni materijali Zavoda s motom „Svi na noge za život bez droge!“. https://www.zzjz-zz.hr/europski-tjedan-sporta-23-30-rujna-2024-godine/
-Povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti snimljena je radijska emisija s temom izvanbolničkog liječenja ovisnosti za

Radio Sv. Nedjelja; organiziran je online stručni skup ispred Povjerenstva za suzbijanje zloporabe droge Zagrebačke županije s temom "Odgovorno priređivanje igara na sreću: Što donose nove izmjene zakona?", s predavačima prof.dr.sc. Nevenom Ricijašom ("Regulatorni rizici industrije igara na sreću u Republici Hrvatskoj"), dr. sc. Davorom Bodorom, dr. med., specijalistom psihijatrije, subspecijalistom alkoholizma i drugih ovisnosti („Kockanje i ovisnost o kockanju - s kojim se sve izazovima susrećemo danas?“) te odvjetnikom Mićom Ljubenkom („Pravne posljedice regulacije igara na sreću“). Skupu se odazvalo oko 50 sudionika.
-Provedena je anketa o sredstvima ovisnosti među učenicima 1. razreda srednjih škola Zagrebačke županije kojoj se od 11 pozvanih škola odazvalo njih 9, s ukupno 455 učenika te uspoređena s rezultatima iste ankete iz 2022. godine. (https://www.zzjz-zz.hr/mjesec-borbe-protiv-ovisnosti-2024/)
-Izrađen je letak Odjela za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti, kako bi se informiralo postojeće i nove korisnike o adresama lokacija i kontaktima na koje nas mogu dobiti, te kako bi im se olakšalo snalaženje u našoj Županiji gdje smo im dostupni u šest gradova.
-Naručena su osnovna sredstva za rad, uključujući testove na PAS u urinu te uređaji za alkotestiranje iz izdahnutog zraka i pripadajući im potrebni jednokratni usni nastavci.

Provedene ostale aktivnosti

Program prevencije pušenja
Aktivnost je usmjerena na promociju i očuvanje mentalnog zdravlja, osobito na segment samopoimanja i samopouzdanja te na jačanje svijesti o štetnosti uporabe duhana.
-Cilj je podići otpornost na izazove današnjice, umanjiti stres i ukazati do čega dovodi pušenje unutar populacija djece, učenika i uposlenika na radnom mjestu. Kroz promidžbeni materijal i savjetovanja cilj je educirati osobe o problemima koji mogu biti povezani s konzumacijom duhana. Program se provodi kontinuirano kroz sva savjetovališta (Samobor, Jastrebarsko, Velika Gorica, Dugo Selo, Zaprešić, Vrbovec…) jer vrlo često pušenje dolazi u komorbiditetu s alkoholizmom ili drugim mentalnim poteškoćama.
-Glavni cilj je javnozdravstveni interes provedbe preventivnih mjera i postupaka koji su usmjereni na program primarne, sekundarne i tercijarne prevencije pušenja u Zagrebačkoj županiji.
-Specifični cilj je unapređenje mentalnog zdravlja i jačanja otpornosti prema uporabi duhanskih proizvoda
REALIZACIJA PROGRAMA/AKTIVNOSTI:
-U navedenom razdoblju održano je 18 grupnih savjetovanja o prekidu pušenja, 10 individualnih, 2 obiteljska savjetovanja i ciklus Škole nepušenja. Ciljane grupe pogodne za savjetovanje su među članovima KLA, zatim među učenicima u srednjim školama i završnim razredima osnovnih škola te među zaposlenicima u privatnom i društvenom sektoru. Ove godine je Škola nepušenja održana među zatvorenicima u zatvorskom sustavu. (Radionice je vodio prof. Petranović). Održano je 6 radionica koje su obuhvatile 75 korisnika.
-Opaženo je u komunikaciji sa stručnim službama škola da su se pojavili nikotinski noviteti na tržištu te je opaženo da su učenici u kognitivnoj distorziji i misle da im informacije od stručnjaka ne trebaju, da se o svemu što ih zanima mogu informirati na internetu. Stoga je na poziv srednje škole u Zaprešiću prof. Dominić održala seriju predavanja na temu ovisnosti o nikotinu, gdje je priredila prezentaciju za cca 200 učenika. Uz predavanja podijeljeni su letci na temu e-cigareta i parilica i podijeljeni su letci Vježbe disanja.
-Ponovio se tisak letka s Vježbama disanja, a korišten je već ranije otisnut letak s informacijama o e-cigaretama, parilicama, HTP-proizvodima i nikotinskim vrećicama. U sklopu programa otisnuti su promo-materijali, pernice i tehničke olovke s porukom „Budi fin, ne vuci dim“ za podjelu učenicima u školama.
-U velikim javnozdravstvenim akcijama u tvornicama Jana i Jamnička kiselica, provedene su Fagerstromove ankete-Test ovisnosti o nikotinu, o štetnosti pušenja među zaposlenicima. Anketa je provedena među 54 djelatnika deklariranih pušača, te je kod 40% njih pronađena umjerena i teška ovisnost o cigaretama. Zanimljivost je da se na uzorku bivših pušača pokazalo da je najčešći faktor za prekid pušenja doživljeni kardiovaskularni incident ili maligna bolest.
-Obilježeni su značajni datumi :
-14.2. Hrvatski dan bez duhanskog dima člankom na web stranici („Generacija bez dima“)
https://www.zzjz-zz.hr/generacija-bez-dima-smokefree/

-31.5. kao Svjetski dan nepušenja, člankom na web stranici Zavoda „Budi fin, ne vuci dim“ i sudjelovanjem u radu Okruglog stola pri HZJZ.(28.3.2024.)
https://www.zzjz-zz.hr/budi-fin-ne-vuci-dim-svjetski-dan-nepusenja-31-5/
-U sklopu predavanja MENTALNO ZDRAVLJE I OVISNOSTI (održanog 11.6.2024.u Pučkom otvorenom učilištu Samobor) prof. Plečko je javnosti skrenula pažnju na međusobnu povezanost između psihičkih problema i korištenja duhanskih proizvoda (uz sva ostala sredstva ovisnosti). Spomenuto je predavanje snimljeno u cijelosti te je dostupno na web stranici samoborskog POU. Nakon predavanja su zainteresirani uzeli letke Vježbe disanja i Izbjegnite ovisnost.
-Kroz protekli period ostvarena je dobra suradnja s lokalnim radijskim postajama (ZFM i Radio Sveta Nedjelja, te je tako povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti (16.i 17.11). emitirana emisija, intervju s prof. Plečko na temu izvanbolničkog liječenja svih ovisnosti, između ostalog i na temu prevencije pušenja.

Usvojeni dokumenti
0

Problemi u radu
Nije bilo problema.

Oblici suradnje i slično
Suradnja sa Službom za javno zdravstvo, mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo ZŽ, Hrvatskim zavodom za socijalni rad, područnim uredima na području Zagrebačke županije, MUP-om, ODO, sudovima, probacijskim uredima, Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, koordinatorima školskih preventivnih programa za osnovne i srednje škole te lokalnom zajednicom

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu
Smanjenje ponude i potražnje legalnih i ilegalnih psiho-aktivnih sredstava (naročito među mladima), razvoj mreže škola nepušenja i klubova liječenih alkoholičara, suradnja i koordinacija među tijelima državne uprave, te među državnim institucijama i organizacijama civilnog društva.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 1.810,68 EUR
Iz proračuna gradova: 122.896,97 EUR
Sveukupno: 124.707,65 EUR

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: Osnovne i srednje škole u Županiji, Hrvatski zavod za socijalni rad, Područni uredi na području Zagrebačke županije,
Zdravstvene ustanove:
Dom zdravlja Zagrebačke županije - ispostave
Zavod za javno zdravstvo
Zagrebačke županije
Nevladine organizacije:
Udruga ZDS - Znanje daje sigurnost
Klub liječenih alkoholičara
„August Šenoa“

Klub liječenih alkoholičara
„Marko Orešković“

Zajednica "SUSRET"

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)
Sveukupan broj ovisnika o drogama: 115
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 54
Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 0
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 61
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 0

Stopa liječenih ovisnika na području županije: n/o

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije
Uspješna kontinuirana suradnja sa Hrvatskim zavodom za socijalni rad, Područnim uredima na području Zagrebačke županije te pravosudnim ustanovama s područja Županije s obrađene 102 zaštitne mjere, stalni kontakti s terapijskim zajednicama, stalna suradnja s Upravnim odjelom za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu
Županijski trendovi zlouporabe droga prate trendove droga na razini Republike Hrvatske.
Provedena anketa među učenicima prvih razreda srednjih škola na području Zagrebačke županije okvirno pokazuje da su u odnosu na prethodno anketno razdoblje (2022.) mladi manje okrenuti alkoholu i marihuani, no među konzumentima je veći udio konzumacije žestokih alkoholnih pića. U porastu je konzumacija duhanskih proizvoda, poglavito e-cigareta. U porastu je korištenje interneta i društvenih mreža, kao i igranje igara na sreću. Ovi trendovi nikako nisu preslika cijele Županije, no mogu biti indikativni.
U Odjelu za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti tijekom 2024. nije postavljena niti jedna dijagnoza bihevioralnih ovisnosti

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije
Program izvanbolničkog liječenja ovisnosti
- Program zaštite mentalnog zdravlja
- Program promicanja tjelesne aktivnosti i prevencije pretilosti
- Program prevencije pušenja

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0,00
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 48
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 218
Broj zapljena: 217

Vrste zaplijenjenih droga
Kokain (g) – 12223
Hašiš (g) – 5
Heroin(g)- 0
Marihuana (g) – 87835
Biljka kanabis (kom)-178
MDMA (kom) – 5 kom- 1 gram
Amfetamin (g) – 7923